

Sygn. akt I C 540/18 upr.

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 stycznia 2019 r.

Sąd Rejonowy w Jaśle I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Grzegorz Wanat

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Lucyna Szeredy

po rozpoznaniu 9 stycznia 2019 r. w J.

sprawy z powództwa Centrum (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W.

przeciwko P. U.

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygn. akt I C 540/18

UZASADNIENIE

wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Jaśle z 09.01.2019 r.

Powód Centrum (...) Sp. z o. o. z siedzibą

w W. wniósł o zasądzenie od pozwanego P. U. kwoty 2.654,69 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu tj. od dnia 27.04.2018 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie zwrotu kosztów procesu.

Uzasadniając powyższe żądanie wskazał, że w dniu 12.04.2016 r. pozwany zawarł z firmą (...) Sp. z o. o. z siedzibą w W. umowę pożyczki o nr (...) na kwotę 1.340 zł z terminem zwrotu do dnia 12.05.2016 r. Do zawarcia umowy doszło za pośrednictwem internetu, w ten sposób, że pozwany dokonał rejestracji w serwisie (...) i akceptacji warunków umowy poprzez wykonanie przelewu weryfikacyjnego. Integralną część umowy stanowią Ogólne Warunki, Regulamin świadczenia usług drogą elektroniczną oraz Tabela Opłat i Prowizji. Zawierając umowę, pozwany – poprzez zaznaczenie „check-B.” z komunikatem „złóż wnioski” w celu wyszukania nowego Pożyczkodawcy” wybrał opcję refinansowania swojego pierwotnego zobowiązania przez P.. Wobec faktu, że pozwany nie spłacił pierwotnej umowy pożyczki, w dniu 18.05.2016 r. doszło do zawarcia kolejnej umowy pożyczki – między pozwanym a Centrum (...) Sp. z o.o. Środki z kolejnej umowy zostały, zgodnie z umową, rozdysponowane w ten sposób, że powód zrefinansował zobowiązanie pozwanego wobec (...) Sp. z o. o. z siedzibą w W., a pozwany zobowiązał się do zwrotu całkowitej kwoty pożyczki 1.720,85 zł wraz z kosztami – prowizją i oprocentowaniem. Na dzień wniesienia pozwu jest to kwota 2.654,69 zł.

Z uwagi na fakt, że pozwany nie wywiązał się z przedmiotowej umowy zawartej z powodem, a roszczenie z nią związane stało się wymagalne w całości - zdaniem powoda - pozew jest zasadny.

Wobec stwierdzonego braku podstaw do wydania nakazu zapłaty

w elektronicznym postępowaniu upominawczym, Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny postanowieniem z 21.05.2018 roku przekazał rozpoznanie niniejszej sprawy Sądowi Rejonowemu w Jaśle.

Pozwany nie stawiał się na rozprawie i nie zajął stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił i zważył, co następuje.

W dniu 07.04.2016 r. pozwany P. U. dokonał swojej rejestracji jako klient w serwisie (...) wykonując przelew weryfikacyjny w kwocie 0,10 zł na rachunek bankowy podmiotu: (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W.. Serwis prowadzony jest przez (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. w celu udzielania pożyczek osobom fizycznym, na zasadach określonych w Ramowej Umowie P.. Wykonując przelew weryfikacyjny pozwany wyraził akceptację umowy o nr (...) (dowód: wydruk komputerowy (...) dotyczący transakcji z 07.04.2016 r. – k. 18, wydruk regulaminu świadczenia usług drogą elektroniczną przez (...) Sp. z o.o. z siedzibą – k. 19 - 22).

Poza przyjętymi wyżej ustaleniami stanu faktycznego, pozostałe twierdzenia powoda o okolicznościach faktycznych sprawy budziły uzasadnione wątpliwości Sądu, skutkując wydaniem wyroku zaocznego oddalającego powództwo.

W pierwszym rzędzie należy wskazać, że z uwagi na fakt, iż pozwany nie stawiał się na posiedzeniu wyznaczonym na rozprawę, jak również nie wypowiedział się co do twierdzeń podnoszonych przez powoda w uzasadnieniu pozwu, stosownie do treści art. 339 k.p.c. uzasadnione było wydanie wyroku zaocznego. Wyrok zaoczny stwarza zagrożenie dla tzw. zasady prawdy materialnej, dlatego też przy jego wydawaniu należy zachować szczególną ostrożność. Zgodnie bowiem z art. 339 § 2 k.p.c., sąd dysponuje jedynie przedstawionymi przez powoda okolicznościami faktycznymi i może uznać je za zgodne z prawdą bez przeprowadzania postępowania dowodowego, jeżeli nie budzą one uzasadnionych wątpliwości albo nie zostały przytoczone w celu obejścia prawa. Wprawdzie powyższe uregulowanie zawiera domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda w zakresie okoliczności faktycznych, które to zastępuje postępowanie dowodowe, jednakże ma to miejsce jedynie, gdy twierdzenia powoda nie budzą uzasadnionych wątpliwości (por. uzasadnienie SN z 18.02.1972 r., (...) z. 7-8, poz. 150). Niezależnie od wynikającego z art. 339 § 2 k.p.c. domniemania prawdziwości twierdzeń powoda z rzeczywistym stanem rzeczy, sąd ma obowiązek krytycznego ustosunkowania się do twierdzeń powoda z punktu widzenia ich ewentualnej zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy (por. wyrok SN z 20.10.1998 r., (...) Lex nr 1216211).

Powyższe oznacza, że Sąd może, a nie musi uznać okoliczności przytoczonych przez powoda za prawdziwe, a z kolei przyjęcie za prawdziwe twierdzeń powoda dotyczących okoliczności faktycznych, nie zwalnia sądu od obowiązku rozważenia, czy oświadczenia te uzasadniają należycie i w całości żądanie pozwu i czy uwzględnienie tych żądań nie narusza przepisów prawa. Ponadto, niezależnie od ustalenia podstawy faktycznej, Sąd jest zawsze zobowiązany rozważyć, czy żądanie pozwu jest zasadne w świetle norm prawa materialnego. Negatywny wynik takiej analizy powoduje wydanie wyroku zaocznego oddalającego powództwo, gdyż w tym zakresie nie obowiązuje domniemanie z art. 339 § 2 k.p.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z 07.06.1972 r., (...), wyrok Sądu Najwyższego z 02.04.1973, (...))

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie zaistniały przesłanki budzące wątpliwości zarówno co do skuteczności zawarcia pierwotnej umowy pożyczki (z 12.04.2016 r.), jak też co do skuteczności umowy pożyczki refinansującej (z 18.05.2016 r.), będącej podstawą przedmiotowych roszczeń.

Wskazać należy, że przedłożone z pozwem dokumenty nie stanowią dostatecznej podstawy do przyjęcia, że pozwany uzyskał środki pieniężne z umowy pożyczki o nr (...), datowanej na dzień 12.04.2016 r. Powód przedłożył na tę okoliczność jedynie komputerowy wydruk formularza umowy (k. 26) - w żaden sposób nie autoryzowany, albowiem brak na nim podpisu pozwanego, ani też dowodu akceptacji w innej formie. Co istotne, przedstawiony przez powoda wydruk komputerowy zatytułowany „Przelew pożyczkowy na konto klienta” (k. 27) – jest wydrukiem wygenerowanym z nieznanego źródła, nie opatrzonym ani podpisem, ani poświadczeniem osoby upoważnionej, nie zawiera też żadnych innych cech pozwalających uznać go za miarodajny „inny środek dowodowy” w rozumieniu art. 309 k.p.c. Należy też zauważyć, że wraz

z przedmiotowym wydrukiem, powód nie przedłożył bankowego potwierdzenia wypłaty środków na rzecz pozwanego, tak jak uczynił to w przypadku przelewu weryfikacyjnego, dokonanego przez pozwanego – k. 17 - 18 (dowód: potwierdzenie przelewu (...)).

Z kolei, przedłożony w poczet materiału dowodowego wydruk ramowej umowy pożyczki wraz z Załącznikiem - tabelą opłat (k. 23 – 25), nie został opatrzony numerem jaki widnieje w tytule przelewu weryfikacyjnego tj. numerem (...). Uniemożliwia to ustalenie czy przedstawiony wydruk ramowej umowy pożyczki odzwierciedla treść umowy zaakceptowanej przez pozwanego, czy stanowi jedynie projekt takiej umowy, dostępny dla ogółu potencjalnych klientów. Wątpliwość ta wyklucza traktowanie zawartych w formularzu treści, jako elementu zobowiązania pozwanego. Zwrócić też należy uwagę na postanowienie zawarte w § 8 pkt 6 formularza ramowej umowy pożyczki, który stanowi, że do zawarcia umowy pożyczki dochodzi z chwilą dokonania przelewu pożyczki na indywidualne konto bankowe pożyczkobiorcy (k. 24v.). Tymczasem, jak wyżej wskazano powód nie przedłożył dokumentu poświadczającego wypłatę środków na rzecz pozwanego, ani treści samej umowy o nr (...), którą to akceptował pozwany. Wątpliwości w tym zakresie potęguje fakt, że w potwierdzeniu zawarcia umowy pożyczki z 12.04.2016 r. (k. 26) mowa jest zgoła o zupełnie innej umowie ramowej, albowiem zawarte jest w niej odesłanie do Ramowej Umowy Pożyczki o nr (...), z jednoczesnym zastrzeżeniem, że to właśnie zapisy tej umowy znajdują zastosowanie do przedmiotowej umowy pożyczki(por. pkt 4-5 umowy – k. 26).

Analogiczne niejasności i sprzeczności odnoszą się do umowy pożyczki refinansującej, która stanowi bezpośrednią podstawę roszczenia powoda. (...) dowodowa powoda w tym zakresie ogranicza się do przedłożenia wydruków: formularza informacyjnego dotyczącego kredytów konsumenckich Centrum (...) Sp. z o.o. (k. 28 - 29), regulaminu świadczenia usług drogą elektroniczną przez Centrum (...) Sp. z o. o.

(k. 30 - 33), ramowej umowy pożyczki z 12.04.2016 r. pomiędzy Centrum (...) Sp. z o.o. a pozwanym (k. 34 - 35), umowy pożyczki nr (...) (k. 36). Brak natomiast jakichkolwiek dokumentów wskazujących, że pozwany zaakceptował warunki umowy ramowej z powodem, datowanej na 12.04.2016 r. oraz, że powód dokonał wypłaty środków pieniężnych, zgodnie

z dyspozycją pożyczkobiorcy. W szczególności brak dowodu spełnienia przez powoda zobowiązania pozwanego wobec pierwotnego pożyczkodawcy tj. na rachunek podmiotu: (...) Sp. z o.o.

Zwrócić przy tym należy uwagę na sprzeczności zachodzące pomiędzy twierdzeniami powoda, a treścią wydruku umowy pożyczki nr (...)

(k. 36). Powód powołuje się bowiem na okoliczność wypłaty środków z pożyczki na konto pierwotnego pożyczkodawcy (por. zapis ramowej umowy pożyczki -

§ 14 ust. 1 – k. 35 i uzasadnienie pozwu – k. 3v.), sama zaś umowa stanowi, że wypłata środków ma nastąpić na rachunek bankowy pożyczkobiorcy tj. pozwanego (por. pkt. 2 umowy – k. 36).

Powyższe rozbieżności pomiędzy okolicznościami powoływanymi

w pozwie, a treścią załączonych do pozwu dokumentów, skutkują powzięciem uzasadnionych wątpliwości co do skuteczności i treści umowy z pozwanym, co

z kolei obligowało Sąd do przeanalizowania materiału dowodowego zebranego w sprawie.

Podkreślenia wymaga fakt, iż to strona powodowa powinna udowodnić, że określona wierzytelność jej przysługuje, tym bardziej, że jako wierzyciel dochodzący zaspokojenia wierzytelności, powinien wykazać źródło zobowiązania pozwanego, jak i jego wysokość. Zgodnie bowiem z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi określone dla siebie skutki prawne, a obowiązek wskazania dowodów, potrzebnych dla rozstrzygnięcia sprawy, obciąża przede wszystkim strony (por. wyrok Sądu Najwyższego z 24.10.1996 r., (...))

Powód wywodząc roszczenie o zapłatę kwoty 2.654,69 zł w zakresie jego podstawy faktycznej podawał, że bezpośrednim źródłem zobowiązania pozwanego wobec powoda jest umowa o pożyczkę refinansującą z dnia 18.05.2016 r.

W myśl przepisu art. 720 § 1 k.c., przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej ilości.

W ocenie Sądu strona powodowa nie wykazała, że kwotę pożyczki wypłacono pozwanemu, ani że – zgodnie z zapisem ramowej umowy pożyczki

z 12.04.2016 r., przelano ją na rachunek bankowy, należący do (...) Sp. z o. o. Powód nie wykazał w jakikolwiek sposób, aby pozwany wydał dyspozycję wypłaty kwoty pożyczki na rzecz ww. Spółki. Brak dowodu, że wydruki dołączone do pozwu związane z pożyczką z 18.05.2016 r., dotyczą pierwotniej umowy z 12.04.2017 r., o której mowa w pozwie.

W tych okolicznościach Sąd nie był w stanie ustalić czy doszło do powstania przedmiotowej wierzytelności i w jakiej wysokości. Biorąc pod uwagę, że powód nie udowodnił, przytoczonych w pozwie okoliczności, brak było podstaw do uwzględnienia żądania i zasadnym było oddalić powództwo.